

ПТАХІВНИЧІ ГОСПОДАРСТВА, ЯК СУБ'ЄКТИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ТОВАРОВИРОБНИЦТВА, ЇХ ВИДИ

Розглядаються питання щодо змісту формулювання визначення поняття птахівничі господарства, виділяються їх істотні ознаки та види. Пропонуються шляхи удосконалення законодавства, що регулює відносини птахівничих господарств та окремих питань їх оподаткування.

Ключові слова: *птахівництво, птахівничі господарства, товарне сільськогосподарське виробництво, платник єдиного податку четвертої групи.*

Жмудинський В. П. Птицеводческие хозяйства, как субъекты сельскохозяйственного товарнопроизводства, их виды

Рассматриваются вопросы содержания формулировки определения понятия птицеводческие хозяйства, выделяются их существенные признаки и виды. Предлагаются пути совершенствования законодательства, регулирующего отношения птицеводческих хозяйств и отдельных вопросов их налогообложения.

Ключевые слова: *птицеводство, птицеводческие хозяйства, товарное сельскохозяйственное производство, плательщик единого налога четвертой группы.*

Zhmudinskiy Vasyl. Poultry farms, as subjects of agricultural commodity production, their types

The questions about the content of the wording of the definition of poultry farms, out of essential features and types are considered. There are offered the ways of improving the legislation, regulating relation poultry farms and certain aspects of their taxation.

Key words: *poultry breeding, poultry farming, commercial agriculture, single tax payer fourth group.*

На сьогоднішній день, птахівництво залишається однією з найважливіших галузей сільськогосподарського виробництва, спроможною забезпечувати населення найбільш біологічно повноцінними та відносно дешевими продуктами харчування.

Однак в агропромисловому виробництві України галузь птахівництва залишається проблемною, хоча в той же час стрімко розвивається. Створити сприятливі умови для підвищення ефективності

птахівництва в цілому, витримати значну конкуренцію на внутрішньому ринку і знайти шляхи виходу на зовнішній ринок – ось перелік далеко не всіх питань, які стоять перед галуззю на сучасному етапі розвитку¹.

Ефективність виробництва продукції птахівництва значною мірою залежить від організаційно-правової форми підприємства, що визначає вибір моделі органів управління виробництвом та зумовлює необхідність удосконалення господарчого механізму функціонування і внутрішньогосподарських відносин, пошук нових підходів до вибору стратегії розвитку та відповідальності за кінцеві результати дій підприємств у ринкових умовах. Зазначене викликає необхідність розвитку інтеграції процесів у сфері виробництва, переробки і реалізації продукції птахівництва. Тому господарський механізм птахівничих господарств розглядається як сукупність взаємопов'язаних економічних важелів і методів впливу на організацію виробництва продукції птахівництва, на товарно-грошові відносини підприємств, які забезпечують ефективне ведення і конкурентноспроможність птахівництва в ринковому середовищі.

Дослідження питань класифікації та видів суб'єктів сільськогосподарського виробництва, в тому числі і птахівничих господарств, присвячено науковій дослідженню таких вчених: С.Ф. Василюка, В.П. Жушмана, П.Ф. Кулинича, В.І. Семчика, А.М. Статівки, Н.І. Титової, В.Ю. Уркевича.

Теоретичні дослідження цих науковців зробили вагомий внесок у вирішення практичних аспектів галузі птахівництва, але необхідно більше акцентувати увагу саме на дослідженні правосуб'єктності птахівничих господарств, як одних із основних суб'єктів сільськогосподарського товаровиробництва.

Починаючи виклад матеріалу з досліджуваного питання, слід зазначити, що птахівництво - галузь сільського господарства, яка займається розведенням, створенням та використанням різних видів сільськогосподарської птиці для виробництва яєць, м'яса, пера, пуху тощо.

Відповідно до Національного класифікатора України класифікації видів економічної діяльності, до переліку видів економічної діяльності господарських суб'єктів до галузі сільського господарства віднесено такий вид діяльності, як тваринництво, який

включає в себе підклас - 01.24.0 - Розведення птиці. (Цей підклас включає: - відтворювання поголів'я свійської птиці (курей, гусей, індиків, цесарок, перепілок, страусів тощо), - вирощування свійської птиці, - одержування яєць).

У науковій літературі існують різні підходи щодо визначення понять суб'єктів господарської діяльності, які займаються розведенням птиці, однак найпоширенішими є поняття птахівничі господарства, виробники продукції птахівництва та птахопідприємства, які слід вважати тотожними, проте, законодавчого визначення вказані поняття не містять.

На думку, Кудіна С.Є., на сьогодні в Україні сформовано дві групи виробничих типів птахівничих господарств: племінні і то-варні. Виробництво товарної продукції птахівництва неможливе без своєчасного та якісного забезпечення товаровиробників племінною продукцією птахівництва². Для забезпечення господарств птахівничої продукції племінним матеріалом існує налагоджена схема взаємозв'язків племінних господарств різного рівня між собою та з виробниками товарної продукції.

Так, згідно ст. 5 Закону України «Про племінну справу у тваринництві» передбачено, що суб'єктами племінної справи у тваринництві є: власники племінних (генетичних) ресурсів; підприємства, установи та організації незалежно від форми власності та фізичні особи - суб'єкти підприємницької діяльності, які беруть участь у виробництві, збереженні, використанні, створенні, визначенні племінної цінності племінних (генетичних) ресурсів, торгівлі племінними (генетичними) ресурсами та надають послуги, пов'язані з племінною справою у тваринництві; власники не племінних тварин - споживачі племінних (генетичних) ресурсів та замовники послуг з племінної справи у тваринництві.

Пунктом 2 наказу Головного державного інспектора ветеринарної медицини України від 03.07.2001р. № 53 «Про затвердження Ветеринарно-санітарних правил для птахівничих господарств і вимог до їх проектування» визначено, що:

- племінний птахозавод - сільськогосподарське підприємство (господарство), що має стадо високопродуктивної племінної птиці однієї породи і застосовує її чистопородне розведення. Племінні заводи вдосконалюють птицю створених ліній, кросів і порід, розмно-

жують її і передають відповідні батьківські форми для гібридизації господарствам-репродукторам;

- племрепродуктор - сільськогосподарське підприємство, яке спеціалізується на виробництві племінної продукції для одержання батьківських форм гібридів або гібридної птиці певного кросу. Зазначені підприємства поділяються на: племптахорепродуктор I порядку - працює з прабатьківськими формами кросу та окремими породами, які отримує з племзаводу, схрещує прабатьківські форми за відповідними схемами, одержує батьківські форми і реалізує їх репродукторам II порядку; племптахорепродуктор II порядку - працює з батьківськими формами кросу, які отримує з репродуктору I порядку. Шляхом схрещування батьківських форм одержує племінну продукцію фінального гібриду (кросу), яку реалізує виробникам харчових яєць і м'яса птиці та населенню.

Також, до племінних птахівничих господарств відносяться:

- селекційно-генетичні станції і експериментальні господарства в наукових устано-вах, в яких створюються кроси спеціалізованих поєднаних ліній для вирощування високопродуктивної гібридної птиці, вдосконалюються і виводяться нові породи, розробляються різні методи і прийоми селекційної роботи;

- контрольно-випробувальна станція - сільськогосподарське підприємство (господарство), в якому систематично перевіряють та випробовують вітчизняні та імпортовані кроси чи породи птиці, надані власниками племінних (генетичних) ресурсів.

За ветеринарними вимогами контрольно-випробувальну станцію прирівнюють до біопідприємства закритого типу;

- інкубаторій (інкубаторно-птахівничі станції) - суб'єкт підприємницької діяльності будь-якої форми власності, що здійснює виробництво, інкубацію яєць та реалізацію виведеного добового молодняку (наказ Головного державного інспектора ветеринарної медицини України від 07.09.2001р. № 70 «Про затвердження Ветеринарно-санітарних правил для суб'єктів господарювання (підприємств, цехів) з переробки птиці та виробництва яйцепродуктів, Правил ветеринарно-санітарної експертизи яєць свійської птиці»).

Таким чином, племінні птахівничі господарства характеризуються тим, що їхньою основною товарною продукцією є яйця від

племінної птиці для інкубації або племінний молодняк курей, індиків, качок, гусей для відтворення стада.

Наступною групою виробничих типів птахівничих господарств є то–варні підприємства до яких відносяться:

- птахогосподарство - будь-який сільськогосподарський або інший об'єкт, де розводиться і утримується домашня птиця, а також інша птиця, що утримується в неволі, включаючи інкубаторії, цирку, зоопарки, зоомагазини з продажу декоративної птиці, пташині ринки та пташники, за винятком боєнь, карантинних об'єктів, прикордонних інспекційних пунктів, лабораторій тощо (наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України від 17.10.2011р. № 547 «Про затвердження Інструкції з профілактики та ліквідації грипу птиці»);

- птахофабрика - підприємство з виробництва яєць або м'яса птиці (наказ Головного державного інспектора ветеринарної медицини України від 03.07.2001р. № 53 «Про затвердження Ветеринарно-санітарних правил для птахівничих господарств і вимог до їх проектування»);

- птахокомбінат (м'ясокомбінат) - суб'єкт підприємницької діяльності будь-якої форми власності з завершеним виробничим циклом, що здійснює забій птиці, переробку м'яса та інших продуктів забою, виробництво, зберігання та реалізацію м'ясних продуктів, технічної сировини відповідно до чинних нормативно-правових актів (наказ Державного департаменту ветеринарної медицини від 19.12.2006 р. № 100 «Про затвердження Ветеринарно-санітарних вимог утримання птиці в особистих селянських господарствах»).

Отже, виходячи із аналізу зазначених вище визначень вбачається, що законодавство розрізняє суб'єктів господарювання в галузі товарного птахівництва в залежності від продукції, яка виробляється на таких підприємствах.

В наукових працях Березівського П.С., спеціалізовані товарні підприємства з виробництва продукції птахівництва класифікуються наступним чином: державні птахофабрики - вузькоспеціалізовані підприємства промислового типу, які використовують корми з державних фондів, на основі потокової технології, комплексної механізації і автоматизації виробничих процесів, здійснюють одержання і рівномірне протягом року постачання в торгіву

мережу дієтичних яєць і м'яса птиці; птахівничі господарства - це господарства з поглибленою спеціалізацією, де розвиток птахівництва поєднується з іншими галузями, зокрема, з молочним скотарством, що дає можливість ефективно використовувати землю, трудові і матеріальні ресурси; міжгосподарські підприємства створюються шляхом добровільного об'єднання частини грошових і матеріальних ресурсів для сумісного виробництва продукції птахівництва, особливо м'яса. Одержаний приріст і прибуток розподіляється між господарствами-учасниками кооперації; виробничі об'єднання здійснюють свою діяльність на основі спеціалізації і концентрації поголів'я птиці, кооперуванні підприємств на виконанні окремих стадій єдиного технологічного процесу виробництва продукції (інкубації яєць, вирощування ремонтного молодняка, виробництва харчових яєць і м'яса птиці); птахівничі ферми господарств всіх форм власності, де птахівництво є додатковою галуззю, виробляють харчові яйця і м'ясо птиці, використовуючи корми власного виробництва³.

Як вірно зазначає В.І. Семчик, птахівничі господарства яєчного напрямку поділяються на: з повним, закінченим (замкнутим) виробничим циклом; з неповним циклом і спеціалізовані на окремих виробничих процесах. Птахофабрики яєчного напрямку здебільшого мають закінчений цикл виробництва. В них створюються цехи: промислового стада курей-несучок, батьківських форм, інкубації, вирощування молодняка до 60-денного віку, ремонтного молодняка до 150-денного віку, відгодівлі, кормоприготування, сортування і упакування яєць, бойневої переробки птиці з холодильником, утилізації відходів⁴.

Аналізуючи викладене вище, слід підсумувати, що діюче аграрне законодавство та проведені наукові дослідження, виділяють наступні види суб'єктів сільськогосподарського виробництва в галузі птахівництва:

- залежно від виробничого типу птахівничих господарств:
а) племінні; б) товарні;

- залежно від напрямку діяльності та якості племінних (генетичних) ресурсів: а) племінний завод; б) племінний птахорепродуктор; в) селекційний центр; г) контрольно-випробувальна станція з птахівництва;

- за напрямом виробництва: а) птахівничі господарства яєчного напрямку; б) птахівничі господарства м'ясного напрямку;

- залежно від поголів'я птиці: а) дрібне птахівниче господарство; б) мале сільськогосподарське підприємство; в) малі ферми, які входять до складу сільськогосподарських підприємств; г) птахофабрика - вузькоспеціалізоване велике підприємство, що працює переважно на купованих кормах;

- залежно від продукції, яка виробляється на підприємстві, розрізняють: а) інкубаторій (інкубаторно-птахівнича станція); б) птахогосподарство; в) птахокомбінат (забійне підприємство).

Тому, на основі визначеної вище класифікації, можна сформулювати таке визначення поняття птахівничі господарства – це юридичні особи, діяльність яких направлена на вирощування всіх видів сільськогосподарської птиці і яка (діяльність) включає наступні напрямки: племінну селекцію, підготовку яєць до інкубації, інкубацію, вивід молодняку, вирощування молодняку, утримання та годівля птиці, одержання яєць, забій та переробка кінцевого продукту.

На переконання В.В. Галанець, сучасна аграрна політика в Україні загалом є сприятливою для розвитку спеціалізованих птахівничих підприємств, їх стратегічний розвиток спрямовується на підвищення конкурентоспроможності підприємств галузі в контексті інтеграції України до світового економічного простору. Основним завданням при цьому є підтримка національних виробників продукції птахівництва шляхом розроблення комплексних цільових програм загальнодержавного та регіонального масштабів, наближення вітчизняних норм і стандартів до міжнародних вимог та забезпечення екологічної безпеки виробництва⁵.

Як правильно наголошував Б.А. Мельник, з метою підвищення ефективності птахівництва необхідно: відновити виробництво на промисловій основі на базі птахофабрик, бройлерних комплексів і спеціалізованих підприємств з виробництва продукції птахівництва; зміцнити матеріально-технічну базу птахопідприємств; забезпечити птахівництво збалансованими енергетичними комбікормами, ветпрепаратами, кормовими добавками та преміксами; надавати комплексам і птахопідприємствам можливість одержання пільгових кредитів⁶.

Погоджуючись із професором А.Л. Бейкун про те, що першочерговим завданням повинно стати прийняття нових законодавчих

актів, що відображають дію об'єктивних економічних законів і попереджають їх стихійний прояв як можливий наслідок неналежного або несвоечасного правового регулювання⁷, автор вважає за правильним розроблення і прийняття Закону України «Про птахівничі господарства», в якому повинні регламентуватися основні питання створення, функціонування та припинення діяльності птахівничих господарств, як суб'єктів господарювання зі спеціальним статусом.

Як раніше зазначалося, птахівничі господарства є одними із основних суб'єктів сільськогосподарського товаровиробництва, адже їхня господарська діяльність направлена виключно на виробництво товарної сільськогосподарської продукції (яєць, м'яса птиці).

Відповідно до п.п. 14.1.235. ст. 14 Податкового кодексу України (надалі – ПК України) визначено, що сільськогосподарський товаровиробник - юридична особа незалежно від організаційно-правової форми, яка займається виробництвом сільськогосподарської продукції та/або розведенням, вирощуванням та виловом риби у внутрішніх водоймах (озерах, ставках та водосховищах) та її переробкою на власних чи орендованих потужностях, у тому числі власновиробленої сировини на давальницьких умовах, та здійснює операції з її постачання.

На сьогоднішній день, можна констатувати, що птахівничі господарства протягом останніх років відновили і розширили виробництво продукції птахівництва, зміцнили матеріально-технічну базу, однак незважаючи на це, зазначена категорія виробників все ж таки потребує державної підтримки, яка повинна здійснюватися шляхом збереження існуючих спеціальних податкових режимів, надання бюджетних дотацій, здійснення фінансової підтримки через механізм здешевлення кредитів та інше.

Нормами ПК України, дійсно передбачено пільги в оподаткування для сільськогосподарських товаровиробників, в тому числі і для птахівничих господарств, зокрема передбачено можливість застосування такого спеціального податкового режиму як сплата єдиного податку четвертої групи.

Однак, при набутті та підтвердженні статусу такого платника податку, у птахівничих господарств виникають певні труднощі, пов'язані із недосконалістю окремих норм податкового законодавства, зокрема.

Об'єктом оподаткування для платників єдиного податку четвертої групи є площа сільськогосподарських угідь (ріллі, сіножатей, пасовищ і багаторічних насаджень), що перебуває у власності сільськогосподарського товаровиробника або надана йому у користування, у тому числі на умовах оренди.

Згідно ст. 22 Земельного кодексу України передбачено, що землями сільськогосподарського призначення визнаються землі, надані для виробництва сільськогосподарської продукції, здійснення сільськогосподарської науково-дослідної та навчальної діяльності, розміщення відповідної виробничої інфраструктури, у тому числі інфраструктури оптових ринків сільськогосподарської продукції, або призначені для цих цілей.

До земель сільськогосподарського призначення належать:

а) сільськогосподарські угіддя (рілля, багаторічні насадження, сіножаті, пасовища та перелоги);

б) несільськогосподарські угіддя (господарські шляхи і прогони, полезахисні лісові смуги та інші захисні насадження, крім тих, що віднесені до земель лісгосподарського призначення, землі під господарськими будівлями і дворами, землі під інфраструктурою оптових ринків сільськогосподарської продукції, землі тимчасової консервації тощо).

Тобто, можливість здійснення птахівничими господарствами своєї виробничої діяльності та правомірність отримання (підтвердження) статусу платника єдиного податку четвертої групи, безпосередньо залежить від наявності у таких господарств сільськогосподарських угідь (ріллі), які (угіддя) призначаються для вирощування рослинницької продукції.

Відповідно, не врегульованим залишається питання щодо доцільності отримання у власність або у користування сільськогосподарських угідь птахівничими господарствами, які здійснюють діяльність у сфері птахівництва (товарне виробництво) і які (птахівничі господарства) наявні сільськогосподарські угіддя практично не можуть використовувати для виробництва власної продукції, в силу специфіки її виробництва.

Особливістю виробництва продукції птахівничими господарствами є те, що їхня продукція виробляється не безпосередньо на земельних ділянках, а на виробничих потужностях, які розташовані

на земельних ділянках, що відносяться до несільськогосподарських угідь і наявність яких (угідь) не надає права птахівничим господарствам для набуття статусу платника єдиного податку четвертої групи.

Таким чином, законодавець зобов'язав птахівничі господарства, які мають намір набути (підтвердити) статус платника єдиного податку четвертої групи, отримати у власність або у користування сільськогосподарські угіддя (рілля, сіножаті, пасовища і багаторічні насадження), незважаючи на те, що цільове призначення таких угідь не відповідає характеру виробництва такої сільськогосподарської продукції і в той же час, законодавець не передбачив обов'язкової умови для птахівничих господарств щодо необхідності використання наявних угідь за призначенням саме для отримання підтвердження статусу платника такого податку.

З огляду на вказане, доречним було б внесення змін до ПК України, згідно яких, до об'єкту оподаткування для платників єдиного податку четвертої групи віднести і площу несільськогосподарських угідь, на яких розміщені виробничі потужності, оскільки такі угіддя також є землями сільськогосподарського призначення і надаються для товарного сільськогосподарського виробництва.

Віднесення несільськогосподарських угідь до умови щодо отримання (набуття) статусу платника єдиного податку четвертої групи, позбавило б необхідності птахівничі господарства оформляти земельні ділянки, які фактично не використовуються останніми у господарській діяльності та відповідно призвело б до додаткових надходжень до бюджету в якості сплати такого податку, який справлявся б із всієї площі таких угідь.

1. *Гудзь О.Є.* Забезпечення сільськогосподарських підприємств фінансовими ресурсами в період змін та стабілізації // Економіка АПК. 2007. № 3. С. 46-53. 2. *Кудін С.Є.* Сегментування ринку племінної продукції птахівництва // Луганський нац. аграр. ун-т: зб. наук. праць. Луганськ, 2002. № 14 (26), т. 1: Серія: економічні науки. С. 191. 3. *Березівський П.С.* Організація виробництва в аграрних формуваннях: навчн посібн / за ред. П.С. Березівського. Київ: Центр навчальної літератури, 2005. С. 499-500. 4. *Семчик В.І.* Правові аспекти аграрної політики і аграрної реформи в Україні // Організаційно-правові питання аграрної реформи в Україні: монографія / кол. авторів; за ред. В.І. Семчика. Київ: Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2003. С. 48. 5. *Галанець В.В.* Державне регулювання розвитку птахів-

ництва з метою прискореного забезпечення населення м'ясом // Ефективність державного управління. Львів, 2009. Вип. 18/19. С. 457. 6. Мельник Б.А. Сучасний рівень виробництва та перспективи розвитку м'ясного птахівництва в Україні // Економіка АПК. 2003. № 10. С. 26. 7. Бейкун А.Л. Нова методологічна спрямованість оновлення аграрного законодавства як складовий чинник реформацийних заходів в аграрному секторі // Актуальні проблеми реформування земельних, екологічних, аграрних та господарських правовідносин в Україні: Збірник наукових праць за результатами Міжнародної науково-практичної конференції (м. Хмельницький, 14-15 травня 2010 р.). Хмельницький, 2010. С. 143..

Zhmudinskiy Vasy. Poultry farms, as subjects of agricultural commodity production, their types

The article carries the material about legal status of subjects of such sector of agriculture as poultry, which remains one of the most important branches of agricultural production, capable to provide the most biologically completed and relatively cheap food.

Focus of research is legal analysis of norms of valid agricultural legislation, which define the concept of poultry farms and their types, as well as research of individual issues related to taxation of such manufacturers.

At the beginning we are talking about the fact that there are different approaches to the definition of economic entities which are engaged in the breeding of birds in the literature. The most common are the concepts of poultry farms, producers of poultry products, which should be considered identical, however, these concepts do not contain the legislative definition.

The review begins with the analysis of scientific works of eminent scholars who explored the concept of poultry farms, their types and specifics of implementation of economic activity. It was investigated that the producers of poultry products are divided into two types: breeding and commercial.

Then the author passes on to research legislative definitions of concepts of agricultural production subjects in the poultry industry, which include the following categories:

- depending on the production type of poultry farms: a) breeding; b) commercial;

- depending on the activity direction and quality of pedigree (genetic) resources: a) plant breeding b) breeding birds reproducer; c) selection center; d) control and testing poultry station;

- by the production line: a) poultry farms of an egg direction; b) poultry farms for meat production;

- depending on poultry: a) small poultry farms; b) small agricultural enterprise; c) small farms that are parts of agricultural enterprises; d) poultry is a highly specialized large enterprise that runs mainly on purchased feed;

- depending on the products manufactured at the enterprise are distinguished: a) hatchery (incubator-poultry station); b) poultry farming; c) poultry processing plant (slaughter plant).

Further, the author explains the distinguishing characteristics between breeding and commercial poultry farms. In particular, there is determined that the breeding poultry farms are characterized by the fact that their main commercial products are eggs from breeding birds for incubation or breeding young chickens, turkeys, ducks, geese for reproduction of the herd, and the activities of poultry farms aimed exclusively to the production of commercial agricultural products (eggs, poultry) for human consumption.

Based on the analysis of scientific research and legislation, the author offers his own definition of the concept of poultry farms. Namely – poultry farms are legal entities, whose activities are aimed at cultivation of all types of poultry and which (activities) includes the following directions: breeding selection and preparation of eggs for incubation, hatching, poultry-breeding, rearing, and feeding birds produce eggs, the slaughter and processing of the final product.

Also, in the article the author draws attention to the fact that today, the poultry farm was restored and expanded production of poultry products, strengthened material-technical base. However, despite this, such category of farmers needs state support, which should be implemented by preserving the existing special tax regimes, granting of budgetary subsidies and implementation of financial support through the mechanism of cheaper loans and so on.

However, the author explains that a special tax regime in the form of payment of the single tax of the fourth group, which exists for agricultural producers, including poultry farming is imperfect. Because there are some difficulties which arise in poultry farms, upon they receipt and confirmation of the status of the single tax payer.

In particular, the object of taxation for single tax payers of the fourth group is the area of agricultural land (arable land, hayfields, pastures and perennial plantings) owned by agricultural commodity producer or provided to its using, including under lease.

That is, the possibility of implementation production activities by poultry farms and the validity of the receipt (confirmation) the status of single tax payer of the fourth group directly depends on availability of these farms agricultural lands (arable lands), which (lands) are designed for growing crop production.

Accordingly, one question remains not resolved. This is the question about the expediency of obtaining ownership or use of agricultural land by poultry farms which operate in the poultry industry (production of commodities) and which (poultry farms) available agricultural land cannot hardly be used for its own production, due to the specificity of its production.

Next he gives a summary about the feature of the production poultry farms is that their products are made not directly on the land but at production facilities, which are located on the land plots belonging to agricultural land. The presence of such land does not provide the right to acquire the status of single tax payer of the fourth group for poultry farms.

The author notes that the legislator has ordered poultry farms which intend to receipt (confirm) the status of single tax payer of the fourth group, to ownership or use agricultural lands (arable land, hayfields, pastures and perennial plantings), de-

spite the fact that the purpose of these lands is not consistent with the nature of the production of such agricultural products. At the same time, the legislator has not provided the prerequisite for poultry farms about necessity of using available land by appointment exactly to get the confirmation of the status of such a tax payer.

To summarize the author writes about appropriateness of amendments to the Tax Code of Ukraine. According to these changes, the object of taxation for single tax payers of the fourth group must be included the area of non-agricultural lands that host the production capacity, because these lands are also agricultural lands available for agricultural production. As the result, there won't be necessary for poultry farms to register land plots, which are not actually used by the latter in economic activity, that will lead to additional revenues as the payment of such tax, which will cope with the entire area of such lands.

Keywords: poultry breeding, poultry farming, commercial agriculture, single tax payer fourth group.

УДК 349.414

Е. С. ЮРЧЕНКО

ЮРИДИЧНА ПРИРОДА ПРАВА ОРЕНДИ ТА ПРАВА КОРОТКОСТРОКОВОГО КОРИСТУВАННЯ ЗЕМЛЯМИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ В УКРАЇНІ

Проаналізовано наукові підходи до визначення юридичної природи права оренди земель сільськогосподарського призначення як речового та зобов'язального права. Досліджено особливості регулювання права оренди як речового права у законодавстві України. Розкрито ключові відмінні ознаки права оренди від права короткострокового користування землями сільськогосподарського призначення. Обґрунтовано практичну необхідність у правовому врегулюванні права короткострокового користування землями сільськогосподарського призначення.

Ключові слова: зобов'язальне право, речове право, право користування землею, право оренди землі, землі сільськогосподарського призначення.

Юрченко Э. С. Юридическая природа права аренды и права краткосрочного пользования землей сельскохозяйственного назначения в Украине

Проанализированы научные подходы к определению юридической природы права аренды земель сельскохозяйственного назначения как вещного и обязательственного права. Исследованы особенности регулирования права

© ЮРЧЕНКО Елліна Станіславівна – аспірант кафедри земельного та аграрного права Київського національного університету імені Тараса Шевченка